

Aanpak alcohol en drugs in Someren
Ambities en dilemma's

Aanpak alcohol en drugs in Someren

Ambities en dilemma

Titel: Aanpak alcohol en drugs in Someren
Versie: 1
Datum: 31 oktober 2018
Auteur(s): Lizzy Nijssen
Zaaknummer: SOM/2018/059591

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	0
1. Aanleiding	1
1.1 Leeswijzer	1
2. Proces	1
3. Ambities	2
3.1 Alcohol	2
3.2 Drugs	2
3.3 Samen en integraal	3
4. Samenspel educatie, regelgeving, handhaving en eigen verantwoordelijkheid	4
5. Dilemma's en de uitwerking	5
5.1 Dilemma's m.b.t. alcohol	5
5.1.1 Dilemma: 'Het zit in onze cultuur'	5
5.2 Dillema's m.b.t. drugs	5
5.2.1 Dilemma: Haalbaarheid nulbeleid drugs	5
5.2.2 Dilemma: Vraag én aanbod drugs.....	7
5.3 Dilemma's m.b.t. alcohol én drugs	8
5.3.1 Dilemma: Educatie en het bereiken van inwoners	8
5.3.2 Dilemma: Privacywet versus persoonlijke aanpak	8
5.3.3 Dilemma: Capaciteit Samenspel educatie, regelgeving en handhaving	9
5.3.4 Dilemma: monitoring en cijfers	10
Bijlage 1 Convenanten	12
Jeugd in Beeld.....	12
Zorgsignaleringsteam.....	12

1. Aanleiding

In Zuidoost-Brabant, zeker ook in Someren, is het gebruik van alcohol en drugs bovengemiddeld (*bron: GGD BZO Monitor 2015-2016*). Gebruik van alcohol en drugs brengen gezondheidsrisico's met zich mee, maar ook risico op verslaving en tal van maatschappelijke gevolgen. Bijvoorbeeld in relatie tot de openbare orde en veiligheid. Denk aan overlast, ongevallen in relatie tot alcohol en drugs, (uitgaans)geweld en huiselijk geweld. Dit alles leidt tot maatschappelijke kosten en sociale schade. Bovendien speelt de productie en handel in drugs zich af in het criminele circuit, dat zich verontrustend verhardt.

De gemeente heeft een belangrijke taak in het ontwikkelen en uitvoeren van beleid op dit gebied. Het raakt immers een aantal van onze kerntaken: gezonde inwoners, zorg voor de jeugd en een veilige samenleving. Er wordt op veel terreinen hard gewerkt aan het bestrijden van deze problematiek; dit gebeurt vanuit verschillende invalshoeken en is te veel versnipperd. Juist omdat dit thema meerdere domeinen raakt, hebben we behoefte aan eenduidige ambities en uitgangspunten voor alle beleidsterreinen. De middelen die de gemeente hiervoor ter beschikking heeft zijn onder meer beleid op het gebied van gezondheid, jeugd, integrale veiligheid en evenementen. Maar ook wet- en regelgeving (o.a. Drank- en Horecawet, Opiumwet en de Algemene Plaatselijke Verordening), mogelijkheden tot handhaving en de subsidierelatie met diverse partnerorganisaties. Aan de vooravond van een nieuwe beleidsperiode zetten we de ambities en dilemma's rondom dit thema op een rij.

1.1 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt kort geschetst hoe de notitie is opgesteld en met welk doel dat is gebeurd. In hoofdstuk 3 volgende ambities die we als gemeente Someren integraal nastreven. Vervolgens wordt in hoofdstuk 4 een toelichting gegeven op de noodzakelijke integrale aanpak. Tot slot geeft hoofdstuk 5 een beeld van de dilemma's die we tegen komen bij het nastreven van onze ambities, en hoe we daarmee omgaan.

2. Proces

Deze notitie is opgesteld door de afdeling MO, in samenspraak met collega's van veiligheid, evenementenvergunningen, handhaving, politie en GGD. De notitie dient als overkoepelend uitgangspunt voor alle afdelingen. We zien dit als 'paraplu' voor alle beleidsstukken waarin alcohol en drugs een plek hebben of krijgen. Afdelingen zijn zelf verantwoordelijk voor de uitvoering van het beleid, waarbij ieder z'n rol moet pakken. Het is wenselijk om dit op een projectmatig aan te pakken.

3. Ambities

3.1 Alcohol

In onze regio is het drinken van alcohol van oudsher een vanzelfsprekendheid. Maar liefst 75% van de volwassen inwoners van Someren drinkt dagelijks meer dan één glas (*bron: GGD, Volwassenenmonitor 2016-2017*). Na de schokkende cijfers over het drankgebruik van onze jeugd, zijn we een aantal jaren geleden aan de slag gegaan met het regionale project 'Laat je niet flessen'. Dit leidde tot een meer integrale aanpak. 'Hotspots' in de regio (horeca, supermarkten en kantines) werden regelmatig gecontroleerd, ook locaties in Someren. Waar nodig is gehandhaafd. Dit heeft o.a. geleid tot meer bewustwording bij de horeca, supermarkten en kantines. Maar landelijk onderzoek laat zien dat minderjarigen nog steeds op te veel plekken alcohol kunnen kopen (*bron: Universiteit Twente, naleving alcoholleeftijdsgrens door verkopers 2017*). Grootste probleem echter is op dit moment het thuis 'indrinken' voor het uitgaan, al dan niet (oogluikend) toegestaan door ouders. Bijvoorbeeld in drankketen of gewoon in de huiskamer. Een andere zorg is het 'binge-drinken' oftewel 'comazuipen'. Afgelopen jaar belandden er in onze regio (Zuidoost-Brabant) 129 jongeren onder de 18 op de alcoholpoli's van ziekenhuizen en werd er 91 keer een ambulance opgeroepen voor jongeren in relatie tot alcohol (*bron: Máxima Medisch Centrum, Getallen jongeren en alcohol 2017*). Hoewel iedereen bekend is met de leeftijdsgrens van 18 jaar, wordt die dus lang niet altijd in acht genomen.

Onze ambitie: strikte naleving van de leeftijdsgrens: onder de 18 geen druppel (óók in de privésfeer) en forse matiging van het gebruik boven de 18 jaar.

Dit is een zaak van lange adem; deze problematiek vraagt om een cultuuromslag bij alle inwoners, verenigingen en ondernemers binnen onze gemeente. Te beginnen bij de ouders, die in eerste instantie verantwoordelijk zijn voor de opvoeding, het gedrag en de gezondheid van hun kinderen. Maar ook bij de volwassenen zelf, met name senioren, die zorgwekkend veel drinken. Ons doel is een cultuurverandering op gang te brengen. In de afgelopen jaren is al flink ingezet op bewustwording en voorlichting. Daar gaan we mee door, maar ook in beleid en regelgeving creëren we voorwaarden en nemen we maatregelen die bijdragen tot matiging. Voor <18 verwachten we van de horeca, jeugdcentra, kantines en evenementenorganisaties dat zij hun verantwoordelijkheid nemen en de wet naleven: geen druppel! Voor >18 willen we een **inspanningsverplichting**: verplichte inzet om overmatig alcoholgebruik te voorkomen.

3.2 Drugs

We zien vandaag de dag een zorgwekkende normalisering van recreatief gebruik van (hard)drugs. Drugs zijn tegenwoordig relatief gemakkelijk verkrijgbaar, relatief goedkoop en 'horen erbij', vooral op muziek- en dancefestivals, evenementen zoals kermis en carnaval, maar zeker ook thuis. Maar liefst een derde van de jongeren van 16 t/m 30 jaar vindt het al normaal om bij vrienden thuis drugs te gebruiken (*bron: panelonderzoek GGD BZO*). We willen drugsincidenten voorkomen. Daarom kijken we steeds kritischer naar het afgeven van vergunningen, zoals het voorschrijven van een drugskoffer en aansturen op concrete operationele afspraken met beveiliging tijdens het evenement.

Onze ambitie: een nulbeleid met een inspanningsverplichting voor horeca-uitbaters, jeugdcentra, kantines en evenementenorganisaties, om alle mogelijke maatregelen te nemen (zoals huisregels en een veiligheidsplan) om drugsgebruik en -handel te voorkomen. Dit wordt in de vergunningverlening meegenomen en moet toetsbaar zijn.

We zijn hiervoor al samen met de politie in gesprek gegaan met de horeca, sportkantines en jongerencentra; er zijn afspraken gemaakt en acties uitgezet. Ook regionaal wordt aan deze ambitie gewerkt. Per april 2018 is een kwartiermaker aangesteld voor Brabant-Zuidoost met als opgave het tegengaan van de normalisering van drugsgebruik, onder de (werk)naam 'Drugs, dat kunnen we hier niet gebruiken'. Dit past in onze ambitie om te streven naar een nulbeleid. We zoeken de samenwerking met het regionaal project op met het doel elkaar te versterken. Daarnaast willen we (potentiële) gebruikers bewust maken van de wereld van geweld en criminaliteit die schuilgaat achter drugsproductie en -handel, en die zich met elk pilletje in stand houdt of uitbreidt.

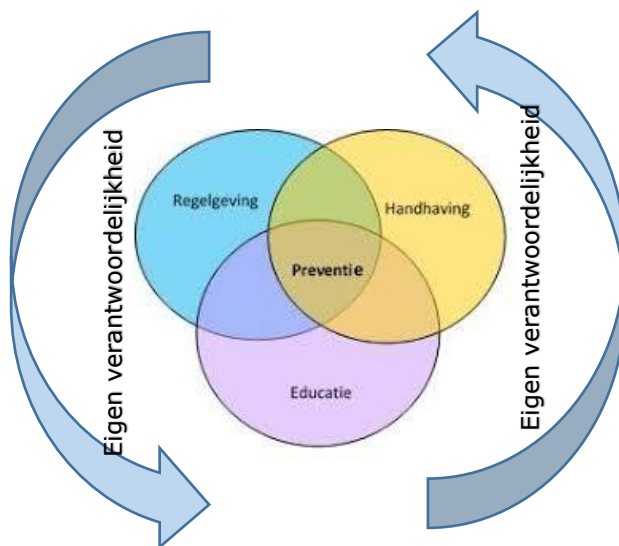
3.3 Samen en integraal

Vanuit onze verantwoordelijkheid voor gezondheid, jeugd, participatie, openbare orde en veiligheid ligt de regierol bij de gemeente. Maar we doen nadrukkelijk een beroep op de gemeenschap zelf om verantwoordelijkheid te nemen. Daar waar gewenst kunnen we hier als gemeente in ondersteunen. We streven naar een beleid dat breed gedragen wordt en gebaseerd is op de rollen van alle betrokkenen: ouders, onderwijs, welzijnswerk, horeca en verkooppunten van alcohol, para-commercie, evenementenorganisatoren, hulpverlening en politie. En natuurlijk jongeren zelf! De gemeente streeft naar het bij elkaar te brengen van deze partijen en hanteert een integraal alcohol- en drugsbeleid.

Ook regionaal vraagt dat om afstemming, samenwerking en een gemeenschappelijk gevoel van urgentie. Gebruikers zijn immers niet gebonden aan gemeentegrenzen. Als lokaal niet met regionaal wordt afgestemd, creëren we een waterbedeffect en ondermijnen we het draagvlak voor een stringent (lokaal) alcohol- en drugsbeleid. Goede regionale samenwerking is dan ook een belangrijke factor om onze ambities te verwezenlijken. Vanzelfsprekend nemen we als gemeente onze eigen verantwoordelijkheid en wachten we niet onnodig op andere gemeenten. We kiezen bewust voor een voortrekkersrol.

4. Samenspel educatie, regelgeving, handhaving en eigen verantwoordelijkheid

Om te komen tot een integrale aanpak zijn 'drie S'en' nodig: een eenduidige systematiek (werken volgens een beleidscyclus), samenhang (alle maatregelen zijn onderling afgestemd, ook op activiteiten vanuit andere beleidsterreinen) en samenwerking tussen alle partijen die een verantwoordelijkheid hebben ten aanzien van alcohol- en drugsgebruik in Someren en regionaal.

Voorop staat de eigen verantwoordelijkheid van de samenleving. Met de samenleving bedoelen we alle inwoners (jeugd, ouders, opa's en oma's), horeca, evenementenorganisatoren, winkeliers, verenigingen, scholen etc. Het kan per situatie verschillen bij wie de eigen verantwoordelijkheid 'thuis hoort'. Daarnaast zet een groot aantal partijen zich in om bovengenoemde ambities waar te maken, waaronder de gemeente. Een integrale samenwerking is noodzakelijk om resultaat te boeken.

In de afgelopen jaren lag de nadruk (landelijk) vooral op voorlichting bij het

tegengaan van overmatig alcohol- en drugsgebruik. Daarnaast is de regelgeving aangepast, onder meer via de Drank- en Horecawet, en wordt er regionaal gehandhaafd op drugs. De problematiek is dusdanig complex dat een integrale aanpak noodzakelijk is, dat wil zeggen educatie/voorlichting, regelgeving en handhaving. Met de inzet vanuit één enkele pijler is slechts minimaal resultaat te behalen. Bewustwording begint bij educatie en voorlichting, maar wordt versterkt door controle en handhaving. Waarbij handhaving niet alleen gaat over achteraf optreden. Ook informeren en toezicht houden aan de voorkant en tijdens bijvoorbeeld evenementen zijn vormen van handhaving. We gaan aan de voorkant het gesprek aan, stellen voorwaarden en controleren of deze worden nageleefd. Waarbij we mensen aanspreken op hun eigen verantwoordelijkheid. Denk aan evenementenorganisatoren, ouders, horeca etc. Want eigen verantwoordelijkheid begint bij erkenning en herkenning. Mensen kunnen pas een probleem oplossen als ze het probleem zien.

Zoals ook uit dit model blijkt en in de praktijk bewezen effectief is: pas als regelgeving, handhaving en educatie worden benut en afgestemd, kan dit preventieve resultaten opleveren. Omdat we de eigen verantwoordelijkheid dusdanig belangrijk vinden, hebben we deze een prominente plek gegeven in het model.

5. Dilemma's en de uitwerking

We stellen hogen ambities. Bij het nastreven hiervan komen we een aantal dilemma's tegen. Om op de lange termijn resultaat te kunnen boeken, is het belangrijk om vanuit verschillende disciplines op dezelfde wijze met dilemma's om te gaan. In dit hoofdstuk worden ten eerste de dilemma's in beeld gebracht en wordt per dilemma en pijler beschreven hoe we hiermee om willen gaan. De uitwerking hiervan (het 'hoe') is aan de afdelingen zelf.

5.1 Dilemma's m.b.t. alcohol

5.1.1. Dilemma: 'Het zit in onze cultuur'

Onze regio, ook Someren, kent een cultuur van aanzienlijk alcoholgebruik. Er wordt veel gedronken en over de leeftijdsgrens van 18 jaar wordt vaak niet 'te moeilijk' gedaan. In de privésfeer wordt dit te vaak als normaal en geaccepteerd beleefd. De gewenste cultuuromslag begint bij onszelf. Hier in het gemeentehuis, maar ook door consequent te handhaven, óók tijdens carnaval, kermis, nieuwjaar etc. Elke uitzondering betekent dat we ons eigen beleid niet serieus nemen.

Hoe gaan we hiermee om?

Educatie: We blijven inzetten op bewustwording van schadelijkheid van alcohol en de regelgeving hieromtrent. De boodschap is dat het niét normaal dat kinderen onder de 18 jaar alcohol drinken en daar is men in eerste instantie zelf verantwoordelijk voor. Ouders, opa's en oma's, leerkrachten en andere rolmodellen hebben een voorbeeldfunctie. Hier spreken we ze op aan. Acties zoals IkPas blijven we ondersteunen. Ook de gemeente heeft een voorbeeldfunctie.

Regelgeving: Drank- en horecawet, APV. De regels voor gebruik, verkoop en verstrekking van alcohol zijn helder. Door minderjarigen (<18 jaar) wordt er geen alcohol gedronken. Aan minderjarigen wordt geen alcohol geschonken en verkocht. In vergunningen die worden verstrekt, wordt hier expliciet aandacht aan besteed en heeft de aanvrager een heldere eigen verantwoordelijkheid. Doel vanuit gemeente is dat evenementen ook toegankelijk worden gehouden voor jongeren in de leeftijd 16-18 jaar. Dit vraagt meer inzet vanuit de organisatie i.v.m. de leeftijdsgrens voor alcohol.

Handhaving: Handhaving gaat niet alleen over achteraf optreden en boetes uitdelen. We willen handhaving veel meer preventief inzetten. Door het gesprek aan te gaan met organisatoren van evenementen, horeca, para-commercie, verenigingen etc. Aan de voorkant duidelijke voorwaarden stellen en dan controleren of deze nageleefd worden. Voor evenementen betekent dit duidelijke voorwaarden stellen in de vergunning en de organisatie hierin meenemen; integraal afstemmen vóóraf met organisator en ketenpartners (zoals gemeente, BOA, politie, brandweer en GHOR). We evalueren achteraf en verbinden hier consequenties aan. Waar het goed gaat, handhaven we niet aan de achterkant. Waar het niet goed gaat wel. Beiden doen we dat zichtbaar en transparant. Op deze manier belonen we goed gedrag.

5.2 Dillema's m.b.t. drugs

5.2.1 Dilemma: Haalbaarheid nulbeleid drugs

Zoals gezegd is onze ambitie het voeren van een nulbeleid met daaraan gekoppeld een inspanningsverplichting voor horecaondernemers en evenementenorganisaties. Tegelijkertijd weten

we dat 'nul' niet haalbaar is. Dit roept de vraag op: wat is dan de reikwijdte van de inspanningsverplichting? Een ander dilemma hier is: willen we dat drugs getest worden? Bij een nulbeleid is dat niet logisch. Maar we wéten dat er gebruikt wordt en we willen voorkomen dat er 'onveilig spul' in omloop is. Of willen we überhaupt geen muziek/dancefestivals?

Hoe gaan we hiermee om?

Educatie: We zetten in op bewustwording en de eigen verantwoordelijkheid. Het is een illusie om te denken dat er niet gebruikt wordt, maar toch moet dat de heldere boodschap zijn. Bijvoorbeeld 'Drugs, dat kunnen we hier niet gebruiken' zoals de werktitel van het regionale project tegen de normalisering van drugs luidt. We zoeken de samenwerking met dit project op en sluiten hierbij aan.

Het is een misverstand dat drugs op festivals getest worden. Sinds 2002 is er een verbod op testen van pillen of poeders op evenementen. Drugs worden dus nooit op een festival zelf getest, dat zou tegenstrijdig zijn met de regelgeving. Het is aan de gebruiker zelf om vooraf het spul te laten testen op een speciale testlocatie. Ook hier staat eigen verantwoordelijkheid voorop. Via de landelijke website www.drugs-test.nl kunnen inwoners hier informatie over inwinnen.

In de regio is een van de dichtstbijzijnde locaties waar wekelijks (zonder directe kosten) middelen getest kunnen worden, Helmond (zg. DIMS locatie). Iedere woensdag van 16.00 tot 17.30 uur kunnen consumenten hier een pil of poeder laten testen. We gaan dit niet actief communiceren/promoten, aangezien we een nulbeleid nastreven. De testservice is een belangrijk monitoringsinstrument, maar heeft ook een voorlichtende functie.

Regelgeving: Er worden in onze gemeente jaarlijks tal van evenementen georganiseerd, waaronder diverse festivals. We zien deze evenementen en festivals als waardevol voor Someren en omgeving; het brengt mensen samen en trekt bezoekers naar onze gemeente. We streven naar toegankelijke en veilige feesten; 'celebrate safe'. Om dit te bereiken gaan we aan de voorkant met de organisatie in gesprek en maken we afspraken met elkaar. Voorop staat ook hier de eigen verantwoordelijkheid van de organisatie. Die moet heel duidelijk zijn.

Bij alle B-evenementen¹ wordt een drugskoffer voorgeschreven in de vergunning. De drugskoffer wordt geplaatst vóór de ingang. Voordat bezoekers bij de beveiliging komen, kunnen ze hier vrijwillig hun drugs in deponeren zonder gevolgen. De politie maakt de koffer leeg en vernietigt de inhoud.

Handhaving:

Er geldt een inspanningsverplichting voor horecaondernemers en evenementenorganisaties. De opvolging van deze inspanningsverplichting beter controleren. Ook hier willen we handhaving veel meer preventief inzetten. De volgorde moet goed zijn:

1. Aan voorkant gesprek aangaan, eigen verantwoordelijkheid voorop stellen, duidelijke voorwaarden stellen. Integrale afstemming aan de voorkant. Ook moeten we als gemeente helder zijn en geen onderscheid maken tussen organisatoren.

¹ Bij het in behandeling nemen van een vergunningsaanvraag wordt bepaald in welke categorie het evenement valt (A/B/C) d.m.v. een risicoscan. B-evenementen zijn evenementen met een verhoogd risico. In Someren zijn vrijwel alle festivals die worden georganiseerd B-evenementen, zoals Zum Schluss, Heise Bierfesten en Peteyfest.

2. Toezicht houden. Voorafgaand aan een evenement wordt het terrein altijd bezocht door een toezichthouder van de gemeente waarbij een controle is op de afspraken in de vergunning. Deze is eventueel vergezeld van een medewerker van de Veiligheidsregio bij specifieke aspecten, die de brandveiligheid betreffen en een toezichthouder, die let op de constructieve maatregelen bij te verwachten slecht weer omstandigheden.
3. Handhaving tijdens evenementen. Waar in het voortraject een goede samenwerking is, vertrouwen bestaat en positieve ervaringen van voorgaande jaren zijn en uit het toezicht blijken, gaan we tijdens het evenement niet handhaven (belonen). Waar het niet of minder goed gaat, handhaven we wel. Belonen van goed gedrag.
4. We evalueren achteraf en verbinden hier consequenties aan. We eisen bijvoorbeeld een rapportage na afloop van het evenement. We moeten ons wel realiseren dat dit een veranderproces is, wat tijd nodig heeft en waar iedereen aan moet wennen. Zowel intern als extern.

Veiligheid:

Goede afstemming tussen vergunningverlening, handhaving en politie. Bijv. vóóraf, tijdens en na afloop van een evenement. Ter voorkoming van verstoring van de openbare orde (zoals overlast, geweld).

5.2.2 Dilemma: Vraag én aanbod drugs

In de preventieve sfeer richten we ons op het voorkomen van drugsgebruik. We handhaven vooral op de productie van drugs en daar waar nodig op lokaliteiten waar gelegenheid wordt geboden om drugs te gebruiken. Het probleem begint bij de productie en handel. Bij softdrugs is gebruik deels toegestaan (coffeeshops) en is er sprake van toekomstige experimenten met legale wietteelt². De productie en handel in harddrugs speelt zich echter per definitie af in het criminele circuit. Preventie en handhaving zou zich dus ook hierop moeten richten. Belangrijke vraag: hoe kunnen het morele besef vergroten dat de aankoop van drugs een systeem van extreem geweld in stand houdt? Voor de meeste jongeren ligt er immers een wereld van verschil tussen dat pilletje op een feest en de georganiseerde misdaad.

Hoe gaan we hiermee om?

Educatie: Dit onderdeel kunnen we als Someren niet alleen aanpakken. Per april 2018 is een kwartiermaker aangesteld voor Brabant-Zuidoost met als opgave het tegengaan van de normalisering van drugsgebruik, onder de (werk)naam 'Drugs, dat kunnen we hier niet gebruiken'. In september is het concept projectplan opgeleverd waar afzonderlijk in 38 gemeenten besluitvorming over moet plaatsvinden. Someren wil meedoen met dit project en meeliften op positieve ontwikkelingen regionaal en landelijk, om op deze manier de publieke discussie aan te zwengelen over de wereld achter de drugs. Denk aan het criminele circuit, publieke kosten en maatschappelijk leed. Ook voor níet gebruikers.

Regelgeving: Opiumwet, Damocles-beleid, APV

² Experimenten met legale wietteelt vinden plaats onder leiding van de landelijke overheid en bevinden zich nog in de opstartende fase. Mogelijk gaat ook in regio Zuidoost Brabant een experiment plaatsvinden.

Handhaving: Zetten we vol op in met Damocles beleid/ondermijning/Peelland Interventie Team (Pit). ³We voeren strak beleid hierop, er wordt regelmatig handhavend opgetreden.

Veiligheid

Ondermijning, zoals handel in drugs, krijgt onverminderd een plek in het Integraal Veiligheidsbeleid (IVB) beleid. Damoclesbeleid is actueel en wordt op gehandhaafd. Ook het Peelland Interventie Team (PIT)³ wordt onverminderd voortgezet.

5.3 Dilemma's m.b.t. alcohol én drugs

5.3.1 Dilemma: Educatie en het bereiken van inwoners

Inwoners krijgen op verschillende manieren informatie en voorlichting over alcohol en drugs. In de wijken, via de GGD, scholen en de media. We merken hierbij dat we niet alle inwoners bereiken. Soms wordt de taal niet begrepen, denk aan laaggeletterden, anderstaligen of inwoners met een (licht)verstandelijke beperking. We kiezen ervoor om met elkaar op zoek te gaan naar een goede aansluiting bij álle doelgroepen.

Hoe gaan we hiermee om?

Educatie: Er zijn diverse overlegstructuren en projecten waarin dit aandacht heeft. Denk aan de werkgroep alcohol en drugs (Asten/Someren), Jongeren in Beeld (JIB) en plan weerbaarheid. We hebben korte lijnen met samenwerkingspartners zoals de scholen, jongerenwerk Novadic Kentron, ORO en de GGD. We gaan aan de slag om de 'reguliere' voorlichtingsavonden over alcohol en drugs aan te passen voor kwetsbare doelgroepen. We richten onze voorlichting niet alleen op jeugd, maar ook op volwassenen en in het bijzonder mensen met een (licht) verstandelijke beperking. Hier is reeds een start mee gemaakt in samenwerking met ORO, Novadic Kentron en jongerenwerk. Het is wel een zoektocht om de juiste mensen te werven en de voorlichting op gepast niveau te geven. Al doende kunnen we dit steeds verder verfijnen.

Regelgeving: n.v.t.

Handhaving: n.v.t.

5.3.2 Dilemma: Privacywet versus persoonlijke aanpak

Soms duidt (overmatig) alcohol- en drugsgebruik op andere problemen. Uit wetenschappelijk onderzoek blijkt dat een samenhangende aanpak vanuit verschillende disciplines (het meest) succesvol is. De privacywet kan integrale informatie-uitwisseling belemmeren. Een (landelijk) dilemma waar we, voor zover mogelijk, afspraken over moeten maken met partners.

Hoe gaan we hiermee om?

Educatie: Het streven is dat jongeren met alcoholintoxicatie onder de 18, door de ambulance naar de alcoholpoli worden gebracht i.p.v. reguliere afdeling van het ziekenhuis. Hier zit een traject aan

³ Peelland Interventie Team (PIT) is een interventieteam onder regie van de zes peelgemeenten en speelt een belangrijke rol bij integrale aanpak van ondermijnende criminaliteit, handavingsknelpunten en bij overlast.

verbonden, waar ouders ook bij worden betrokken. Ook wanneer jongeren (<18) bij bureau HALT terecht komen door overtreding van de regels o.g.v. alcohol en drugs volgt een traject op maat. Ook hierbij worden ouders betrokken.

Regelgeving: We hebben te maken met de AVG, deze wet belemmert het om gegevens uit te wisselen. We hebben afspraken vastliggen in convenanten om noodzakelijke gegevensuitwisseling mogelijk te maken (zie bijlage 1). Desalniettemin moet er voortdurend aandacht zijn voor de AVG en moet getoetst worden of de afspraken die er liggen hieraan voldoen en eventueel worden aangepast.

Handhaving/integrale samenwerking: Wijkagenten en dorpsondersteuners zien en horen veel. Deze informatie is heel goed bruikbaar voor toezichthouders, BOA en team zorg en ondersteuning om te voorkomen dat situaties uit de hand lopen of om uit de hand gelopen situaties aan te kunnen pakken. Er zijn convenanten (zie bijlage 1) gesloten om deze samenwerking (beter) mogelijk te maken. Vanuit de verschillende afdelingen scherp blijven op deze samenwerking, de afspraken die hierover gemaakt zijn en indien nodig het aanpassen van de afspraken.

5.3.3 Dilemma: Capaciteit Samenspel educatie, regelgeving en handhaving

De ambities zoals beschreven in dit document vragen een integrale aanpak vanuit de pijlers educatie, regelgeving en handhaving. Dit samenspel is noodzakelijk om resultaat te boeken. De huidige capaciteit is op enkele fronten onvoldoende om optimaal resultaat te boeken.

Hoe gaan we hiermee om?

Welzijn

Allereerst vraagt dit een integrale aanpak en veel afstemming tussen verschillende afdelingen en met ketenpartners. Coördinatie hierop is van wezenlijk belang.

De lead van dit thema op dit moment bij de afdeling MO. Om onze ambities waar te maken is een goede afstemming intern en met ketenpartners nodig, maar ook regionaal. Ook moet iemand de afspraken bewaken en willen we beter communiceren over dit thema. Om de situatie te monitoren gaan we afspraken maken over het aanleveren van gegevens door diverse partijen en o.b.v. de cijfers bij te sturen waar nodig. Dit alles vergt behoorlijk wat coördinatie, waar de tijd nu voor ontbreekt. Daarnaast ligt ook het stuk educatie bij de afdeling MO. Dit past in de reguliere uren.

Handhaving

Er wordt vanuit handhaving enkel ingezet op toezicht bij grote evenementen (>500 bezoekers). De gemeenteraad heeft aangegeven dat er ook meer toezicht moet komen op kleinere evenementen. Voor alle taken van toezicht en handhaving wordt een drietal scenario's voorbereid. Deze worden begin 2019 aan de raad ter besluitvorming voorgelegd.

Bij het schrijven van dit document d.d. 6 november 2018 is hiervoor geen structurele capaciteit. Deze zal moeten worden ingehuurd.

Met betrekking tot de inzet moet niet alleen rekening gehouden worden met de inzet op de avond zelf. Als er boetes worden uitgedeeld komt hier regelmatig een bezwaar op en volgt er een procedure. Ook dit vergt de nodige inzet van handhaving.

Vergunningverlening

Daarnaast willen we handhaving meer naar voren halen. Door aan de voorkant met de organisatoren in gesprek te gaan en duidelijke afspraken te maken. Vervolgens moeten deze afspraken nagekomen worden. Dan gaat het niet alleen over afspraken tijdens het evenement zelf, maar ook om de terugkoppeling/evaluatie. Om na afloop van het evenement informatie te krijgen vanuit de organisaties over het verloop van het evenement t.b.v. de evaluatie, heeft (in het begin) meer inzet van team vergunningen.

Veiligheid

Drank –en drugsoverlast, drugshandel en ondermijning zal een plaats krijgen in het IVB beleid Someren 2019-2022. Ook zal worden voorgesteld dit in IVB peel mee te nemen. Dit valt onder de reguliere uren IVB. In de Peel Driehoek (burgemeesters, politie, OM) wordt de inzet/capaciteit van Politie bepaald.

5.3.4 Dilemma: monitoring en cijfers

We hebben op dit moment geen monitoringssysteem over de (lokale) alcohol- en drugsproblematiek. Cijfers zijn versnipperd en niet altijd makkelijk boven tafel te krijgen. We ontvangen geen rapportages over de inzet van de EHBO bij evenementen. Ook is het niet vanzelfsprekend dat we cijfers van de alcoholpoli of ambulances krijgen. Ook hier speelt de privacywetgeving regelmatig een rol. Een goede analyse zou helpen om problemen gericht aan te kunnen pakken. Hiermee kunnen we doelgericht sturen op educatie, regelgeving en handhaving rondom dit thema.

Hoe gaan we hiermee om?

Educatie: een beter beeld van de problematiek kan helpen om beter passende educatieve acties op te zetten. De GGD kan een lokale monitor alcohol en drugs voor ons verzorgen, mits we daarvoor een aanvullende opdracht geven. De monitor moet een actueel beeld geven van het gebruik van alcohol en drugs in Someren en de incidenten die met gebruik samenhangen. Doelgroep van de monitor zijn alle inwoners van Someren en in het bijzonder jeugd. Er wordt gebruik gemaakt van bestaande gegevens, zoals:

- Meldingen politie
- Ambulanceritten gerelateerd aan alcohol en drugs
- Rapportages inzet EHBO bij evenementen
- Cijfers alcoholpoli
- Verwijzingen Halt
- Trajecten Novadic-Kentron
- Cijfers GGD
- GHOR

Het opzetten van een monitoringssysteem m.b.t. drugs is onderdeel van het regionale drugsproject. Het is nog niet duidelijk hoe dit eruit komt te zien en op welke termijn. Voor alcohol wordt hier vooralsnog niet in voorzien.

Regelgeving: Nu wordt in de vergunning opgenomen dat de aanvrager rapportages moet indienen van de inzetten van zowel beveiliging als hulpverlening door EHBO. Dit gebeurt in werkelijkheid niet altijd. Hierdoor ontbreken gegevens om te kunnen monitoren. Zowel bij ons als gemeente als

bij de GHOR. Verder zijn er bij diverse partijen gegevens beschikbaar die we kunnen gebruiken om een beter beeld te krijgen van de stand van zaken. Hier kunnen afspraken over gemaakt worden. Uiteraard zonder het gebruik van persoonlijke gegevens.

Handhaving: Op dit moment wordt er niet gehandhaafd op het indienen van de rapportages. We gaan hier wel steeds strikter mee om. Dit staat inmiddels strakker in de vergunning vermeld. Als de organisatoren deze afspraken niet nakomen, hangen we hier consequenties aan voor de eerstvolgende vergunningaanvraag.

Veiligheid

Politie betrekken bij de grotere risicovolle evenementen; integraal afstemmen vóóraf met organisator. Achteraf integraal evalueren door vergunningverlening, handhaving/BOA en politie.

Bijlage 1 Convenanten

Ten behoeve van de zorg voor onze inwoners is het soms noodzakelijk om gegevens uit te wisselen. Afspraken hierover liggen vast in twee verschillende convenanten. Namelijk 'Jeugd in Beeld' en 'Zorgsignaleringssteam'.

Jeugd in Beeld

Afspraken omtrent Jeugd in Beeld liggen vast in 'Protocol jeugd in beeld 2014'. Doel hiervan is een integrale aanpak, gericht op specifieke overlastsituaties door jongeren in het openbaar gebied en uitgaand van preventief optreden. Protocol moet opnieuw bekeken worden of het nog voldoet aan de AVG. Partners zijn:

- Politie
- Stichting Onis (jeugd- en jongerenwerk)
- Gemeente Asten
- Gemeente Someren
- Openbaar Ministerie

Zorgsignaleringssteam

Het zorgsignaleringssteam brengt zorgwekkende signalen vanuit diverse partijen over individuele burgers bij elkaar en stemt af over de aanpak. Dit convenant wordt begin 2019 vernieuwd, omdat de gemeente Asten zich terugtrekt en vanwege de AVG:

- Politie
- WoCom
- Senzer
- Dorpsondersteuners
- LEV
- Bemoezorg
- Gemeente Someren
- Gemeente Asten

Gemeente
Someren